

**GUIA DE
L'ESTUDIANT
2009-2010**

FACULTAT D'EDUCACIÓ

GRAU EN EDUCACIÓ SOCIAL

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	1
FACULTAT D'EDUCACIÓ	2
Estructura	2
Departaments	2
Òrgans de govern	2
CALENDARI ACADÈMIC	4
ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS	5
Metodologia	5
Procés d'avaluació	6
PLA D'ESTUDIS	8
Ordenació temporal de l'ensenyament	8
ASSIGNATURES TRONCALI I OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS	11
Fonaments de l'Educació	11
Psicologia del Desenvolupament	14
Ser Educadora i Educador Social	17
Societat i Cultura	20
Tècniques d'Expressió i Comunicació	23
Evolució de l'Educació Contemporània	25
Llengua anglesa per a Usos Acadèmics	29
Polítiques i Serveis Socials	31
Psicologia Social	32
Recursos Expressius Corporals	34

PRESENTACIÓ

En nom de tota la Facultat d'Educació del professorat i del personal d'administració i serveis em plau donar-te una cordial benvinguda. La teva promoció serà la primera dels nous graus adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Quan acabis els estudis que ara iniciés tindràs una titulació homologada a tota la Comunitat Europea.

A la Facultat d'Educació de la Universitat de Vic hem volgut aprofitar aquest fet per renovar els nostres plans d'estudi, actualitzar-los per oferir-te una formació sòlida, àmplia i més aprofundida perquè en acabar-los puguis exercir la professió amb la màxima preparació. Segur que, si has triat aquests estudis, és perquè t'agrada treballar en el camp de l'educació. Tots plegats farem el que estigui al nostre abast perquè durant els anys que estudiaràs a la nostra Facultat, no solament et preparis per a aquesta professió, sinó perquè t'agradi encara una mica més.

La normativa acadèmica que regeix l'organització dels estudis la trobaràs a les darreres pàgines de l'Agenda de la Universitat de Vic, que es lliura en el moment de fer la matrícula. També és important que tinguis en compte que a través del Campus Virtual, (hi pots accedir a través del portal web de la UVic), pots obtenir molta més informació acadèmica: els horaris de curs, el teu expedient acadèmic, els tràmits que s'han de fer per a reconèixer crèdits o convalidar assignatures, etc.

Finalment, només et volem fer saber que el personal d'administració i serveis, que trobaràs a la secretaria de la Facultat d'Educació (Edifici C primer pis), el professorat, l'equip de deganat estem a la teva disposició per orientar-te i acompanyar-te durant tot el curs, i tots els anys que estudiaràs aquí.

Pere Pujolàs i Maset

Degà de la Facultat d'Educació

FACULTAT D'EDUCACIÓ

Estructura

La Facultat d'Educació de la Universitat de Vic ofereix els ensenyaments següents:

- Diplomatura de Mestre. Especialitat d'Educació Infantil
- Diplomatura de Mestre. Especialitat d'Educació Primària
- Diplomatura de Mestre. Especialitat de Llengua Estrangera
- Diplomatura de Mestre. Especialitat d'Educació Especial
- Diplomatura de Mestre. Especialitat d'Educació Física
- Diplomatura d'Educació Social
- Llicenciatura de Psicopedagogia
- Llicenciatura de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- Grau en Mestre d'Educació Infantil
- Grau en Mestre d'Educació Primària
- Grau en Educació Social
- Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport

Departaments

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen el professorat d'unes mateixes àrees.

Actualment hi ha cinc departaments:

- Departament de Ciències i Ciències Socials. Directora: Isabel Sellas Ayats
- Departament d'Expressions Artístiques, Motricitat Humana i Esport. Director: Eduard Comerma i Torras
- Departament de Filologia. Director: Francesc Codina i Valls
- Departament de Pedagogia. Director: Antoni Tort i Bardolet
- Departament de Psicologia. Director: Àngel Serra i Jubany

Òrgans de govern

El Deganat

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Deganat, constituït pels membres següents:

- Pere Pujolàs i Maset, degà
- Josep Casanovas i Prat, cap d'estudis
- Mercè Carrera i Peruga, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Infantil
- Olga Pedragosa i Xuclà, coordinadora dels estudis de Mestre d'Educació Primària
- Núria Simó i Gil, coordinadora dels estudis d'Educació Social
- Joan Arumí i Prat, coordinador dels estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
- José Ramón Lago i Martínez, coordinador dels estudis de Psicopedagogia

El Consell de Direcció

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat. Està constituït pels membres següents:

- El degà de la Facultat, que el presideix
- La resta de membres de l'equip de deganat de la Facultat
- Els directors de Departament

CALENDARI ACADÈMIC

Vacances:

- Nadal: Del 23 de desembre de 2009 al 6 de gener de 2010, inclosos
- Setmana Santa: Del 27 de març al 5 d'abril de 2010, inclosos

Dies festius:

- Diumenge 1 de novembre de 2009 – Tots Sants
- Dilluns 12 d'octubre de 2009 – El Pilar
- Dissabte 5 de desembre de 2009 – No lectiu
- Dilluns 7 de desembre de 2009 – Pont
- Dimarts 8 de desembre de 2009 – La Puríssima
- Divendres 23 d'abril de 2010 – Sant Jordi
- Dissabte 24 d'abril de 2010 – No lectiu
- Dissabte 1 de maig de 2010 – Festa del Treball
- Dilluns 24 de maig de 2010 – Segona Pasqua
- Dijous 24 de juny de 2010 – Sant Joan
- Divendres 25 de juny de 2010 – Pont
- Dissabte 26 de juny de 2010 – No lectiu
- Dilluns 5 de juliol de 2010 – Festa Major
- Dissabte 11 de setembre de 2010 – Diada Nacional

ORGANITZACIÓ DELS ENSENYAMENTS

Metodologia

Els crèdits ECTS

El crèdit ECTS (o crèdit europeu) és la unitat de mesura del treball de l'estudiant en una assignatura. Cada crèdit europeu equival a 25 hores que inclouen totes les activitats que realitza l'estudiant dins d'una determinada assignatura: assistència a classes, consulta a la biblioteca, pràctiques, treball de recerca, realització d'activitats, estudi i preparació d'exàmens, etc. Si una assignatura té 6 crèdits vol dir que es preveu que el treball de l'estudiant haurà de ser equivalent a 150 hores de dedicació a l'assignatura (6 x 25).

Les competències

Quan parlem de competències ens referim a un conjunt de coneixements, capacitats, habilitats i actituds aplicades al desenvolupament d'una professió. Així doncs, la introducció de competències en el currículum universitari ha de possibilitar que l'estudiant adquireixi un conjunt d'atributs personals, habilitats socials, de treball en equip, de motivació, de relacions personals, de coneixements, etc. que li permetin desenvolupar funcions socials i professionals en el propi context social i laboral.

Algunes d'aquestes competències són comunes a totes les professions d'un determinat nivell de qualificació. Per exemple, tenir la capacitat de resoldre problemes de forma creativa, o treballar en equip, són **competències generals o transversals** de pràcticament totes les professions. És de suposar que un estudiant universitari les adquirirà, incrementarà i consolidarà al llarg dels seus estudis, primer, i, després, en la seva vida professional.

Altres competències, en canvi són **específiques** de cada professió. Un fisioterapeuta, posem per cas, ha de dominar unes competències professionals molt diferents de les que ha de dominar un treballador social.

L'organització del treball acadèmic

Les competències professionals plantegen l'ensenyament universitari més enllà de la consolidació dels continguts bàsics de referència per a la professió. Per tant, demana unes formes de treball complementàries a la transmissió de continguts i és per això que parlem de tres tipus de treball a l'aula o en els espais de la Universitat de Vic, que en el seu conjunt constitueixen les hores de contacte dels estudiants amb el professorat:

- Les **sessions de classe** s'entenen com a hores de classe que imparteix el professorat a tot el grup. Aquestes sessions inclouen les explicacions del professorat, les hores de realització d'exàmens, les conferències, les projeccions, etc. Es tracta de sessions centrades en algun o alguns continguts del programa.
- Les **sessions de treball dirigit** s'entenen com a hores d'activitat dels estudiants amb la presència del professorat (treball a l'aula d'ordinadors, correcció d'exercicis, activitats en grup a l'aula, col·loquis o debats, pràctiques de laboratori, seminaris en petit grup, etc. Aquestes sessions podran estar dirigides a tot el grup, a un subgrup o a un equip de treball.
- Les **sessions de tutoria** són aquelles hores en què el professorat atén de forma individual o en petit grup els estudiants per conèixer el progrés que van realitzant en el treball personal de l'assignatura, orientar o dirigir els treballs individuals o grupals o per comentar els resultats de l'avaluació de les diferents activitats. La iniciativa de l'atenció tutorial pot partir del professorat o dels mateixos estudiants per plantejar dubtes sobre els treballs de l'assignatura, demanar

orientacions sobre bibliografia o fonts de consulta, conèixer l'opinió del professorat sobre el propi rendiment acadèmic o aclarir dubtes sobre els continguts de l'assignatura. La tutoria és un element fonamental del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

Dins el pla de treball d'una assignatura també s'hi preveuran les sessions dedicades al **treball personal dels estudiants** que són les hores destinades a l'estudi, a la realització d'exercicis, a la recerca d'informació, a la consulta a la biblioteca, a la lectura, a la redacció i realització de treballs individuals o en grup, a la preparació d'exàmens, etc.

El Pla de treball

Aquesta nova forma de treballar demana la creació d'eines de planificació per a l'alumnat per tal que pugui organitzar i preveure la feina que ha de realitzar a les diferents assignatures. És per això que el Pla de treball esdevé un recurs important que possibilita la planificació del treball que ha de fer l'estudiant en un període de temps limitat.

El Pla de treball és el document que ha de reflectir la concreció dels objectius, continguts, metodologia i avaluació de l'assignatura dins l'espai temporal del semestre o del curs. Es tracta d'un document que planifica temporalment les activitats concretes de l'assignatura de forma coherent amb els elements indicats anteriorment.

El Pla de treball és l'instrument que serveix de guia per planificar els continguts i les activitats de les sessions de classe, les sessions de treball dirigit i les sessions de tutoria i consulta. En el Pla de treball s'hi concretaran i planificaran els treballs individuals i de grup i les activitats de treball personal de consulta, recerca i estudi que caldrà realitzar en el marc de l'assignatura.

El Pla de treball s'ha de centrar bàsicament en el treball de l'estudiant i ha d'orientar-lo perquè planifiqui la seva activitat d'estudi encaminada a l'assoliment dels objectius de l'assignatura i a l'adquisició de les competències establertes.

L'organització del pla de treball pot obeir a criteris de distribució temporal (quinzenal, mensual, semestral, etc.) o bé pot organitzar-se seguint els blocs temàtics del programa de l'assignatura (o sigui, establint un pla de treball per a cada tema o bloc de temes del programa).

Procés d'avaluació

Segons la normativa de la Universitat de Vic, els ensenyaments oficials de grau s'avaluaran de manera continuada i hi haurà una única convocatòria oficial per matrícula. Per obtenir els crèdits d'una matèria o assignatura s'hauran d'haver superat les proves d'avaluació establertes en la programació corresponent.

L'avaluació de les competències que l'estudiant ha d'assolir en cada assignatura requereix que el procés d'avaluació no es redueixi a un únic examen final. Per tant, s'utilitzaran diferents instruments per poder garantir una avaluació continuada i més global que tingui en compte el treball que s'ha realitzat per assolir els diferents tipus de competències. És per aquesta raó que parlem de dos tipus d'avaluació amb el mateix nivell d'importància:

- **Avaluació de procés:** Seguiment del treball individualitzat per avaluar el procés d'aprenentatge realitzat durant el curs. Aquest seguiment es pot fer amb les tutories individuals o grupals, el lliurament de treballs de cada tema i la seva posterior correcció, amb el procés d'organització i assoliment que segueixen els membres d'un equip de forma individual i col·lectiva per realitzar els treballs de grup, etc.
- L'avaluació del procés es farà a partir d'activitats que es realitzaran de forma dirigida o

s'orientaran a la classe i tindran relació amb la part del programa que s'estigui treballant. Alguns exemples serien: comentari d'articles, textos i altres documents escrits o audiovisuals (pel·lícules, documentals, etc.); participació en debats col·lectius, visites, assistència a conferències, etc. Aquestes activitats s'avaluaran de forma continuada al llarg del semestre.

- **Avaluació de resultats:** Correcció dels resultats de l'aprenentatge de l'estudiant. Aquests resultats poden ser de diferents tipus: treballs en grup de forma oral i escrita, exercicis de classe realitzats individualment o en petit grup, reflexions i anàlisis individuals en les quals s'estableixen relacions de diferents fonts d'informació més enllà dels continguts explicats pel professorat a les sessions de classe, redacció de treballs individuals, exposicions orals, realització d'exàmens parcials o finals, etc.

Les darreres setmanes del semestre estaran dedicades a la realització de proves i activitats d'avaluació.

Els estudiants que no superin l'avaluació hauran de matricular i repetir l'assignatura el proper curs.

PLA D'ESTUDIS

Tipus de matèria	Crèdits
Formació Bàsica	60.00
Obligatòria	141.00
Optativa	30.00
Treball de fi de carrera	9.00
Total	240

Ordenació temporal de l'ensenyament

PRIMER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Fonaments de l'Educació	6.00	Formació Bàsica
Psicologia del Desenvolupament	6.00	Formació Bàsica
Ser Educadora i Educador Social	6.00	Obligatòria
Societat i Cultura	6.00	Formació Bàsica
Tècniques d'Expressió i Comunicació	6.00	Formació Bàsica

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Evolució de l'Educació Contemporània	6.00	Formació Bàsica
Llengua anglesa per a usos acadèmics	6.00	Formació Bàsica
Polítiques i Serveis Socials	6.00	Obligatòria
Psicologia Social	6.00	Formació Bàsica
Recursos Expressius Corporals	6.00	Formació Bàsica

SEGON CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Didàctica	6.00	Obligatòria
Educació al Llarg de la Vida	6.00	Obligatòria
Organització d'Institucions Socioeducatives	6.00	Obligatòria
Societat i Entorn	6.00	Formació Bàsica
Treball Interdisciplinari	6.00	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa amb Persones Adultes	6.00	Obligatòria
Acció Socioeducativa en l'Àmbit de la Infància i la Juventut	6.00	Obligatòria
Acció Socioeducativa i Integració Sociolaboral	6.00	Obligatòria
Llengua i Societat	6.00	Formació Bàsica
Pràctiques I	6.00	Obligatòria

TERCER CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Acció Socioeducativa per a l'Atenció a la Diversitat	6.00	Obligatòria
Acció Socioeducativa per a la Comunitat	6.00	Obligatòria
Educació Social a Europa ("Social Education in Europe")	6.00	Obligatòria
Optativa I	6.00	Optativa
Projectes Socials i TIC	6.00	Obligatòria
Seminari de Pràctiques II	3.00	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Optativa II	6.00	Optativa
Optativa III	6.00	Optativa
Pràctiques II	12.00	Obligatòria
Seminari de Pràctiques II	3.00	Obligatòria

QUART CURS

Primer semestre

	Crèdits	Tipus
Mètodes d'Investigació Social	6.00	Obligatòria
Optativa IV	6.00	Optativa
Optativa V	6.00	Optativa
Pedagogia Social	6.00	Obligatòria
Projectes Socioeducatius	6.00	Obligatòria
Seminari de Pràctiques III	3.00	Obligatòria

Segon semestre

	Crèdits	Tipus
Pràctiques III	12.00	Obligatòria
Seminari de Pràctiques III	3.00	Obligatòria
Taller Monogràfic	3.00	Obligatòria
Treball de Fi de Grau	9.00	Treball de fi de carrera

ASSIGNATURES TRONCALS I OBLIGATÒRIES DE PRIMER CURS

Fonaments de l'Educació

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és una part de la formació bàsica del Grau d'Educació Social. Es tracta d'una assignatura de fonamentació teòrica dels estudis. La part pràctica consisteix en l'activitat de reflexió crítica de l'estudiant sobre el propi itinerari educatiu i procés d'aprenentatge i sobre les qüestions més rellevants del debat socioeducatiu actual. Es tracta, per tant, d'aproximar-se a la complexitat de les relacions educatives en la societat actual de cara a l'assoliment de coneixements per orientar la pròpia tasca educativa.

- Analitzar els diversos conceptes d'educació i identificar els elements del procés educatiu.
- Comprendre la complexitat dels fets educatius i, sobretot, de les relacions educatives i diferenciar els diversos àmbits de l'educació.
- Conèixer l'estructura, el funcionament i les problemàtiques del sistema educatiu actual i analitzar les relacions entre els diversos actors educatius i entre les institucions educatives i la societat.
- Dominar estratègies de comprensió de documents de temàtica educativa (escrits o audiovisuals), captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Identificar les necessitats de la societat actual i les respostes educatives que cal plantejar-nos.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber comunicar-los de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació
- Posseir coneixements bàsics generals
- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en les diferents llengües
- Adquirir habilitats per al treball en equip
- Tenir habilitat per a treballar amb autonomia
- Tenir capacitat per a aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge
- Tenir capacitat de recerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social
- Ésser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat
- Conèixer i analitzar les diferents funcions i tasques de l'educador/a social
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i la pràctica professional
- Desenvolupar actituds i valors en la pràctica educativa relacionats amb els drets humans.
- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació

CONTINGUTS:

Entorn el concepte d'educació

- Les finalitats de l'educació. L'acció educativa.
- La relació educativa. La comunitat educativa.
- Els fonaments de l'educació.
- La dimensió individual. La dimensió social. La dimensió ètica. La dimensió política.
- L'educació i els drets de ciutadania.

Els àmbits de l'educació

- L'educació formal. El sistema educatiu. Les funcions socials de l'escola.
- L'educació no formal. Les institucions socioeducatives.
- L'educació informal. Els espais educatius. Les oportunitats educatives.

L'educació com a projecte

- Educació i territori. Els projectes educatius de poble i de ciutat. Els projectes educatius territorials.
- Educació i comunitat. Els plans educatius d'entorn. Les xarxes educatives.

Els reptes de l'educació actual

- La lluita contra les desigualtats. L'educació inclusiva.
- L'espai de les relacions humanes. L'educació democràtica.
- La construcció d'una nova humanitat. L'educació intercultural.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Bégaudeau, F. *La classe*. Barcelona: Empúries, 2009.
- Delors, J. (dir.). *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO, 1996.
- Esteve, J.M. *La tercera revolució educativa. La educació en la societat del coneixement*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Gimeno Sacristán, J. *La educació que aún es posible*. Madrid: Morata, 2005.
- González-Agàpito, J. (ed.) *Una societat en crisi? Reptes d'un món globalitzat*. Barcelona: Eumo/ Institut d'Estudis Catalans, 2008.

- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (ed.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/ Eumo, 2001.
- Meirieu, Ph. *En la escuela hoy*. Barcelona: Octaedro, 2004.
- Meirieu, Ph. *Referents per a un món sense referents*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2004.
- Monés, J. (coord.) *La educación en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Negrín, O. y Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.).
- Pennac, D. *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries, 2008.
- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.

Complementària:

- Besalú, X. (coord.) *Educación en sociedades pluriculturales*. Barcelona: Cuadernos de Pedagogía, 2007.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Castells, M. *La era de la información*. 3 volums. Madrid: Alianza, 1996.
- Imbernón, F. (coord.) *Cinc ciutadanes per a una nova educació*. Barcelona: Graó, 2002.
- Luri, G. *L'escola contra el món*. Barcelona: La Campana, 2008.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Morin, E. *Els 7 coneixements necessaris per a l'educació del futur*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 2000.
- Morin, E. *Tenir el cap clar*. Barcelona: La Campana, 2001.
- Negrín, O. y Vergara, J. *Antología de Textos de Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de estudios Ramon Areces, 2005.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo, 1999.
- Romans, M., Petrus, A. i Trilla, J. *De profesión: educador(a) social*. Barcelona: Paidós, 2000.
- Trilla, J. *Ensayos sobre la escuela*. Barcelona: Laertes, 1985.
- Trilla, J. *La educación fuera de la escuela*. Barcelona: Planeta, 1985.
- Trilla, J. *Otras educaciones*. Barcelona: Anthropos, 1993.

Enllaços

- UNESCO: <http://www.unesco.org>
- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Col·legi d'Educadors i Educadores Socials de Catalunya: <http://www.ceesc.es>
- Plans Educatius d'Entorn: <http://www.xtec.cat/lic/entorn/congressos.htm>
- Ciutats educadores: <http://w10.bcn.es/APPS/eduportal/pubPortadaAc.do>
- Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya: <http://www.gencat.cat/educacio/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat>

Psicologia del Desenvolupament

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura proporciona als estudiants els coneixements bàsics sobre el desenvolupament de les persones al llarg del cicle vital, és a dir, quins són els processos de canvi evolutiu al llarg de la vida. També pretén aportar coneixements sobre els contextos de desenvolupament i com aquests aspectes teòrics es relacionen amb la intervenció socioeducativa, pròpia dels professionals de l'educació social.

Els seus objectius principals són:

- Conèixer des de diferents perspectives teòriques quins són els trets fonamentals del desenvolupament psicològic de les persones al llarg del cicle vital, des de la infància fins a la senectut.
- Entendre els canvis psicològics globals que es produeixen al llarg de la vida de les persones i la seva diversitat, prenent com a referència els contextos on es porta a terme el desenvolupament psicològic.
- Conèixer algunes de les necessitats de les persones derivades del desenvolupament psicològic com un element a tenir en compte per planificar o realitzar qualsevol intervenció socioeducativa.
- Utilitzar textos psicològics com a recurs teòric i eina per complementar la seva formació.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.
- Adquirir habilitats cooperatives en la realització de treballs en equip.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació.
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents).
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua.
- Adquirir habilitats interpersonals.
- Tenir capacitat d'organitzar i de planificar.
- Tenir capacitat per a aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació
- Conèixer i contextualitzar els estadis evolutius de la població infantil, jove i adulta
- Adquirir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels

- diferents àmbits de l'educació social
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i la pràctica professional

CONTINGUTS:

Introducció

- Conceptes implicats en la psicologia del desenvolupament: Models i teories sobre el desenvolupament psicològic.

El desenvolupament psicològic durant la infantesa

- Àmbits de desenvolupament durant la infantesa:
 - Desenvolupament motriu
 - Desenvolupament cognitiu
 - Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant l'adolescència

- Àmbits de desenvolupament durant l'adolescència:
 - La pubertat
 - Desenvolupament cognitiu
 - Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la maduresa

- Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta primerenca:
 - Canvis físics
 - Desenvolupament cognitiu
 - Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat
- Àmbits de desenvolupament durant l'edat adulta intermitja:
 - Canvis físics
 - Desenvolupament cognitiu
 - Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

El desenvolupament psicològic durant la vellesa

- Àmbits de desenvolupament durant la vellesa:
 - Envel·liment
 - Desenvolupament cognitiu
 - Desenvolupament afectiu, social i de la personalitat

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Palacios, J.; Marchesi, A.; Coll, C. (2002) *Desarrollo psicológico y educación*. Madrid: Alianza.
- Papalia, D.; Olds, S.; Feldman R. (2005) *Psicología del desarrollo: de la infancia a la adolescencia*. Mèxic: McGraw-Hill.
- Sadurní, M.; Perinat, A.; Lalueza, J.L. (2003) *Psicología del desarrollo: un enfoque sistémico*. Barcelona: EDIUOC.

- Sadurní, M.; Rostan, C. i Serrat, E. (2002). *El desarrollo de los niños paso a paso*. Barcelona: UOC.
- Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. Madrid: McGraw-Hill.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (ed.) (1998) *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza.
- Silvestre, N.; Solé, M.R; Pérez, M; Jodar, M. (1995). *Psicología Evolutiva. Adolescencia edad adulta y vejez*. Barcelona: CEAC, 1995.
- López, F. (coord.) (1999) *Desarrollo afectivo y social*. Madrid: Pirámide.
- Delval, J. A. (2002). *El desarrollo humano*. Madrid: Siglo XXI.

Complementària

- Castellví, P. (1999). *Psicología del desenvolupament*. Barcelona: Pòrtic.
- Harris, P. L. (1992). *Los niños y las emociones*. Madrid: Alianza Editorial.
- Hoffman, L.; Paris, S.; Hall, E. (1995): *Psicología del desarrollo hoy*. Madrid: MacGraw-Hill.
- Craig, G. (2001). *Desarrollo psicológico*. Mèxic: Prentice-Hall.
- Bach, E.; Darder, P. (2003). *Sedueix-te per seduir*. Barcelona: Edicions 62.
- Salmurri, F. (2005) *Llibertat emocional*. Barcelona: La Magrana.
- Rodrigo, M.J.; Palacios, J. (1998). *Familia y desarrollo humano*. Madrid: Alianza Editorial.
- Delval, J. (1990). *Crece y pensar*. Barcelona: Paidós.
- Gardner, H. (1993) *La mente no escolarizada*. Barcelona: Paidós.
- Martí, E. (1991) *Psicología Evolutiva. Teorías y ámbitos de investigación*. Barcelona: Anthropos.
- Triadó C. (1993) *Psicología Evolutiva*. Vic: Eumo Editorial.
- Pennac, D. (2008) *Mal d'escola*. Barcelona: Empúries.
- Belsky, J. (2000) *Psicología del envejecimiento*. Madrid: Thomson.

Ser Educadora i Educador Social

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura es planteja com una porta d'entrada al estudis d'Educació Social. Pretén oferir alguns elements fonamentals de l'educació social com a àrea d'estudi. Es planteja introduir els estudiants en diversos àmbits de l'educació social, per emmarcar-los dins del context en què s'articulen les diferents pràctiques, tenint en compte la relació educativa amb les persones i els referents ètics que fonamenten l'acció socioeducativa. Finalment l'assignatura també pretén que els i les estudiants puguin conèixer i analitzar amb quins recursos personals compten per afrontar la professió.

- Comprendre els diferents elements presents en l'educació social com a àmbit d'estudi i com a àmbit professional.
- Conèixer els diferents àmbits de l'educació social i emmarcar-los en el context que es desenvolupen les diferents pràctiques socioeducatives.
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió.
- Conèixer i promoure habilitats dirigides a l'autoconeixement i a la interrelació personal.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar i fonamentar teòricament i comunicar-la de forma oral i escrita.
- Desenvolupar processos de comprensió i d'anàlisi de les pràctiques educatives de forma documentada.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Adquirir habilitats interpersonals
- Justificar les decisions pròpies
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i d'emprendre les tasques
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social
- Aplicar de forma crítica i reflexiva la raó en la pràctica educativa
- Identificar i reconèixer el coneixement educatiu viu i experiencial
- Conèixer les bases del codi deontològic de la professió
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i la pràctica professional
- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri)

emocional, autocontrol, etc.)

CONTINGUTS:

L'educació Social com a àrea d'estudi i professional

- Què és l'educació social?
- Orígens de l'àrea d'estudi i de la professió
- Identitats de l'educació social

Coneixement de diferents àmbits i pràctiques dels educadors socials

- Sentit de la professió: Les intencions educatives que orienten les pràctiques, els marcs de la pràctica professional de l'educadora i l'educador social.
- L'experiència pràctica de diferents educadores i educadors socials: El treball professional en diferents àmbits de l'educació social, la reflexió sobre la pràctica per millorar-la.
- Les persones i el treball del professional de l'educació social: La relació amb els col·lectius i els individus.

L'exercici de la professió

- Recursos personals per a exercir com a educadora i educador social
- L'ètica i la deontologia professional
- Fonaments de l'acció socioeducativa

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Casal dels Infants del Raval (2006) *El cor del Raval. Parlen els joves*. Barcelona: Edicions 62.
- Delors, Jacques. (dir.) (1996) *Educació: hi ha un tresor amagat a dins*. Barcelona: UNESCO.
- Gruwell, Erin (2007) *Diarios de la calle*. Madrid: Elipsis.
- Diotima (2004) *El perfume de la maestra*. Barcelona: Icaria.
- Romans, Mercè; Petrus, Antoni; Trilla, Jaume (2000) *De profesión educador(a) social*. Barcelona: Paidós.
- Riera, Jordi. (1998): *Concepto, formación y profesionalización de: el educador social, el trabajador social y el pedagogo social*. València: Nau Llibres.
- Sedó, Carles (1999) *Treballant com a educadora o educador social*. Barcelona: Edicions Plenilun.
- Soler, Pere, (2005) *L'educació social avui, la intervenció educativa a Catalunya*. Girona Universitat de Girona. Departament de Pedagogia, Estudis d'Educació Social.
- Revistes i articles Caride, José Antonio (2003) *Las identidades de la educación social, Cuadernos de Pedagogía*, núm. 321 pp. 48-51.
- *Quaderns d'Educació Social*, any 2007. núm. 10 Ètica i educació social. La passió d'un repte.
- *Quaderns d'Educació Social*, any 2005. núm. 5 Educació social i polítiques socials. Una reflexió necessària.
- Bibliografia complementària*
- Cacho, Xavier. (1998) *L'Educadora i l'educador social a Catalunya*. Barcelona: APESC.
- Goñi, Alfredo (2003) *L'educació social un repte per a l'escola*. Barcelona: Graó.
- Orte, Carmen; March, Martí (2001) *Pedagogía de la inadaptación social*. València: Nau

Llibres.

- Planella, Jordi (2003) *L'Educació social projectes, perspectives i camins*. Barcelona: Ed. Pleniluni.
- Petrus, Antonio (1997): *Concepto de Educación Social*, dins Petrus, A. (coord.) *Pedagogía Social*. Barcelona: Ariel, pp. 9-39.

Revistes i articles

- Gómez, Miquel (2000): *Sectors i àmbits d'intervenció de l'educació social. Aproximació conceptual*, *Temps d'Educació*, n. 24, pp. 409-425.
- *L'Educació social al segle XXI vers una pedagogia de l'acompanyament*, *Revista Catalana de Pedagogía*, Vol. 2 (2003).

Enllaços

- Col·legi d'Educaores i educadors socials de Catalunya: <http://www.ceesc.cat/>
- Portal de la Educación Social: <http://www.eduso.net/>
- RES, Revista de educación social: <http://www.eduso.net/res/>
- Fundació Jaume Bofill: <http://www.fbofill.cat/>

Societat i Cultura

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura forma l'estudiant en el coneixement de les bases conceptuals i metodològiques de les ciències socials que li permetin reconèixer la seva pròpia ubicació en la vida social. Marcs conceptuals que l'han de capacitar per acostar-se als diversos entorns socials de les persones o col·lectius en situació de conflicte social des d'una perspectiva local i global, a fi de poder planificar intervencions educatives amb una actitud de compromís.

- Donar el marc teòric i els recursos per conèixer l'entorn social des d'una perspectiva crítica, interessada i comunicativa d'intervenció educativa.
- Posar en valor el treball cooperatiu com a estratègia d'empatia i implicació amb els entorns socials i culturals.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Saber argumentar i establir relacions sistèmiques entre diferents àmbits del coneixement.
- Tenir habilitat per comunicar-se amb col·legues i experts en altres camps.
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica.
- Generar noves idees (creativitat).
- Tenir habilitats per a la crítica i la autocrítica.
- Ser capaç de respectar i fomentar els drets fonamentals de les persones.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica.
- Identificar les desigualtats i conèixer les estratègies i mecanismes de prevenció i compensació de les mateixes.
- Ésser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social.
- Ser capaç de treballar en la complexitat i la incertesa del context.

CONTINGUTS:

1. Les ciències de la societat i de la cultura. Orígens, camps d'estudi i mètodes. Conceptes i teories.
2. Els orígens i l'evolució de la humanitat. Les societats i les cultures. Les migracions humanes.
3. Les institucions socials. Família, clan, tribu, nació, estat. Grups d'adscripció identitària.

4. Les desigualtats socials. Exclusions de classe, d'edat, de gènere i d'ètnia. L'estat del benestar i l'exclusió social.
5. La societat de la informació. Societats i cultures en un món global. La gestió cultural en la intervenció social i educativa. Àgors globals.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Aguirre, A. (ed.) *Conceptos clave de antropología cultural*. Barcelona: Daimon, 1982.
- Ben Jelloun, T. *El racisme explicat a la meva filla*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Besalú, X.; Campani, G.; Palaudàrias, J.M. *La educación intercultural en Europa*. Barcelona: Pomares-Corredor, 1998.
- Cachón, L. *La "España inmigrante": marco discriminatorio, mercado de trabajo y políticas de integración*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Casquete, J. (Ed.) *Comunidades de muerte*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Carbonell, F. *Inmigración: diversidad cultural, desigualdad social y educación*. Madrid: MEC, 1995.
- Cardús, S. (coord.) *La mirada del sociòleg*. Barcelona: Proa / UOC, 1999.
- Castells, M. *La era de la información* 3 vols. Madrid: Alianza Editorial, 2001.
- Chomsky, N.; Dietrich, H. *La aldea global*. Tafalla: Txalaparta, 1997.
- Diversos Autors. *Desigualtat i canvi*. Barcelona: Biblioteca Universitària, n. 34, Proa / UAB, 1997.
- Luque, C. *Ells truquen a la porta*. Barcelona: La Campana, 2000.
- Llobera, J.R. *Manual de antropología social*. Barcelona: UOC / Pòrtic, 1999.

Complementària

- Barley, N. *El antropólogo inocente*. Barcelona: Anagrama, 1997.
- Barbosa, M.; Yébenes, Z. (coords.) *Silencios, discursos i miradas sobre la violencia*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Berger, P.L. *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística*. Barcelona: Herder, 1986.
- Bourdieu, P. *Sobre la televisió*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Cavalli-Sforza, L.L. *Gens, pobles i cultures*. Barcelona: Proa, 1997.
- Contreras, J. (comp.) *Los retos de la inmigración*. Madrid: Talasa, 1994.
- Delgado, M. *Diversitat i integració*. Barcelona: Empúries, 1998.
- Diversos Autors. *Las razas humanas*. 8 vol. Barcelona: Oceano, 1995.
- Flecha, R. *La nueva desigualdad cultural*. Barcelona: El Roure, 1990.
- Geertz, C. *La interpretación de las culturas*. Barcelona: Gedisa, 1992.
- Goodall, J.; Bekoff, M. *Los diez mandamientos*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Goytisolo, J.; Nair, S. *El peaje de la vida*. Madrid: Aguilar, 2000.
- Harris, M. *Antropología cultural*. Madrid: Alianza, 1995.
- Leakey, R.E. *La formación de la humanidad*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 1981.
- León, E. (Ed.) *Los rostros del Otro. Reconocimiento, invención y borramiento de la alteridad*. Barcelona: Antrhopos, 2009.
- Masllorens, A. *El quart món*. Barcelona: Barcanova, 1991.
- Nair, S. *La immigració explicada a la meva filla*. Plaza/Janés, 2001.
- Pérez de Cuéllar, J. *La nostra diversitat creativa*. Barcelona: Centre Unesco de Catalunya, 1997.
- Parcerisa, A. *Didáctica en educación social*. Barcelona: Graó, 1999.

- Pujadas, J.J. *Etnicidad. Identidad cultural de los pueblos*. Madrid. Eudema, 1993.
- Sartori, G. *La sociedad multiètnica*. Madrid: Taurus, 2001.
- Seglers, A. *La immigració a Catalunya explicada als joves*. Barcelona: Pòrtic, 2001.

Revistes

- Edgar Morin. Sociología. *Anthropos*, 1982. La pobreza *Anthropos*, 2002.
- Fronteres identitàries, fronteres simbòliques.
- Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 33, 2008.
- Noves famílies, noves identitats.
- Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 32, 2008.
- Inmigració: tres models. Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 24, 2004.
- Etnografia, fronteres culturals i viatge. Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 22, 2003.
- Nova antropologia de la Mediterrània. Revista d'Etnologia de Catalunya, núm: 16, 2000.

Tècniques d'Expressió i Comunicació

Crèdits: 6.00

Primer semestre

OBJECTIUS:

L'assignatura és instrumental i serveix per introduir l'alumnat als gèneres discursius propis de la comunitat universitària, tant orals com escrits, així com també als gèneres discursius propis de l'àmbit professional específic. Aquest plantejament permet vincular-la amb altres assignatures del grau, en la mesura que dota l'alumnat d'eines per produir, comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional.

- Conèixer i utilitzar els diferents gèneres discursius, orals i escrits, propis dels àmbits universitari i professional.
- Aprendre a utilitzar la llengua amb rigor formal (convencions estilístiques, tipogràfiques, etc.) i lingüístic (estàndard oral i escrit de la llengua catalana).
- Garantir que l'alumnat adquireixi un nivell de competència lingüística i comunicativa adequats per tal de poder-se comunicar amb eficàcia i precisió en l'àmbit acadèmic i professional.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació, d'anàlisi i de construcció de coneixement a partir de la pròpia experiència i la dels altres, saber-la documentar, fonamentar i comunicar de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Tenir capacitat de recerca, recopilació, classificació, anàlisi, síntesi i comunicació
- Comunicar-se de forma oral i escrita en la pròpia llengua
- Generar noves idees (creativitat)
- Evidenciar l'adquisició i pràctica d'hàbits d'aprenentatge adequats i d'emprendre les tasques
- Tenir habilitats per a la crítica i l'autocrítica
- Adquirir habilitats per al treball en equip
- Tenir habilitat per a treballar amb autonomia

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Desenvolupar la capacitat de comunicar-se i expressar-se a través del cos
- Ser capaç de plantejar la investigació i redacció del coneixement professional

CONTINGUTS:

1. La competència comunicativa oral i escrita
 1. L'educador/a social i la comunicació
2. La variació lingüística
 1. Les varietats i els registres
 2. L'estàndard
3. La composició escrita
 1. El procés de composició escrita: planificació, textualització i revisió
 2. Les propietats textuais: adequació, coherència i cohesió
 3. Gèneres discursius escrits propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Recursos per a la composició escrita
4. El discurs oral
 1. El procés de planificació del discurs oral formal
 2. Estratègies de producció i comprensió orals
 3. Gèneres discursius orals propis de l'àmbit acadèmic i professional
 4. Criteris de locució i correcció fonètica

BIBLIOGRAFIA:

- Artigas, Rosa (coord.). *Habilitats comunicatives. Una reflexió sobre les usos lingüístics*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Camps, Anna (comp.). *Seqüències didàctiques per a aprendre a escriure*. Barcelona: Graó, 2003.
- Cassany, Daniel. *Construir l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1999.
- Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002.
- Cassany, Daniel. *Esmolar l'eina. Guia de redacció per a professionals*. Barcelona: Empúries, 2007.
- Coromina, Eusebi. *Manual de redacció i estil*. Vic: El 9 Nou, 2008.
- Coromina, Eusebi. *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo Editorial, 1987.
- Mestres, Josep M. i altres. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Vic: Eumo Editorial/Associació de Mestres Rosa Sensat/Universitat de Barcelona/Universitat Pompeu Fabra, 2007.

Enllaços

- Consorci per a la Normalització Lingüística: www.cpln.cat
- Institut d'Estudis Catalans: www.iec.cat
- Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya: www6.gencat.net/llengcat
- Serveis Lingüístics de la UVic: www.uvic.cat/sl/index.php
- Termcat. Centre de Terminologia: www.termcat.cat

Evolució de l'Educació Contemporània

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

El coneixement de l'evolució de l'educació contemporània ens dona eines per comprendre millor la realitat educativa actual i un conjunt de pistes i orientacions de cara a afrontar la nostra tasca educativa en el futur. Després d'analitzar els principals elements que conformen el mapa de l'educació contemporània i estudiar el pensament i les experiències socioeducatives d'alguns dels pedagogs i pedagogues més rellevants, els continguts de l'assignatura també ens aproparan a l'evolució de l'educació social a Catalunya durant el segle XX.

- Analitzar els corrents pedagògics contemporanis més rellevants.
- Conèixer els plantejaments i les propostes educatives dels pedagogs i pensadors més rellevants de l'època contemporània.
- Conèixer la tipologia de les institucions socioeducatives, els objectius i finalitats i la seva organització a partir del coneixement de la seva evolució al llarg de l'època contemporània.
- Conèixer l'evolució dels diferents àmbits de l'educació social a Catalunya al llarg del segle XX.
- Dominar estratègies de comprensió de textos pedagògics escrits i documents visuals, captar-ne el significat i saber-los llegir i aplicar en el context actual.
- Desenvolupar estratègies de recerca d'informació i documentació, construir coneixements i saber-los comunicar de forma oral i escrita.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació
- Posseir coneixements bàsics generals
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Tenir capacitat d'expressió i comunicació oral i escrita en les diferents llengües
- Adquirir habilitats per al treball en equip
- Tenir curiositat intel·lectual
- Tenir capacitat per a aprendre i reflexionar sobre el procés d'aprenentatge
- Fomentar la cultura de la pau i els valors democràtics

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els fonaments del coneixement pedagògic, psicològic i sociològic de l'educació
- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i la pràctica professional
- Analitzar i conèixer les dimensions ètica i política de l'educació

CONTINGUTS:

Introducció: El mapa de l'educació contemporània

1. Del progrés i el somni il·lustrat a la crisi de la modernitat: processos de construcció i processos de ruptura.
2. De l'escola a la ciutat educativa: l'educació per a tothom i l'educació al llarg de la vida.

Pedagogies i pràctiques d'educació social

1. Educació i llibertat Paul Robin i la visió anarquista de l'educació integral. Ellen Key i l'educació en el segle de l'infant. Fernand Deligny i la pedagogia sense projecte.
2. Educació i dimensió social A.S. Makarenko, la col·lectivitat i el treball. Eglantine Jebb i la protecció de la infància a l'Europa d'entreguerres. Gramsci i el compromís polític amb l'educació. Amadou Hampaté Bâ i l'apropament a l'educació en les altres cultures.
3. Educació i participació John Dewey i l'educació democràtica. Marthe Fillion, Lilli Lochner i Suzanne Lobstein a l'Home Chez Nous: un model d'educació activa per a infants abandonats. Janusz Korczak i les repúbliques d'infants.
4. Educació i lluita contra les desigualtats H.C. Kofoeds i el treball social amb persones adultes. Paulo Freire i l'educació alliberadora. Lorenzo Milani i la pedagogia de Barbiana. Ivan Illich i el moviment de la desescolarització.
5. Educació, temps lliure i animació sociocultural Baden-Powell i l'escoltisme. Maria Zambrano i l'experiència de las Misiones Pedagógicas. Joaquim Franch i la pedagogia del grup i del projecte.

L'evolució de l'educació social a Catalunya al segle XX

1. Els drets de la infància i l'adolescència. Les institucions de protecció dels menors.
2. Dels ateneus obrers a les escoles d'adults: l'alfabetització de persones adultes i la formació permanent. La transició escola-treball, les escoles-taller i la inserció laboral.
3. L'educació en el lleure i l'animació sociocultural: colònies d'estiu, esplais i moviments juvenils.
4. Els serveis d'atenció a les persones: de l'assistència social al desenvolupament comunitari.
5. L'atenció a la diversitat: de la segregació a la inclusió social.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

- Cambi, F. *Las pedagogías del siglo XX*. Madrid: Editorial Popular, 2006.
- Carreño, M. (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Síntesis, 2000.
- Diversos autors. *Pedagogías del siglo XX*. Barcelona: CissPraxis/Cuadernos de Pedagogía, 2000.
- González-Agápito, J.; Marquès, S.; Mayordomo, A.; Sureda, B. *Tradicció i renovació pedagògica. 1898-1939*. Barcelona: Publicacions Abadia de Montserrat/ IEC, 2002.
- Houssaye, J. (dir.). *Quinze pedagogs: la seva influència, avui*. Barcelona: UOC/Proa, 1995.
- Mallart, J.; Teixidó, M.; Vilanou, C. (eds.) *Repensar la pedagogia, avui*. Barcelona: Societat Catalana de Pedagogia/Eumo Editorial, 2001.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de estudios Ramon Areces, 2005 (2ª ed.)
- Planella, J. *Ser Educador. Entre Pedagogía y Nomadismo*. Barcelona: UOC, 2009.

- Pozo Andrés, M. del Mar (ed.) *Teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Biblioteca Nueva, 2004.
- Santolaria, F. *Marginación y educación. Historia de la educación social en la España moderna y contemporánea*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Trilla, J. (coord.) *El legado pedagógico del siglo XX para la escuela del siglo XXI*. Barcelona: Graó, 2001.

Complementària:

- Borràs Llop, J.M. (dir.) *Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936)*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 1996.
- Colom, A.J. (coord.) *Teorías e instituciones contemporáneas de la educación*. Barcelona: Ariel, 1997.
- Colom, A.J. *La (de)construcción del conocimiento pedagógico*. Barcelona: Paidós, 2002.
- Diversos autors. *Les pedagogies del segle XX: un primer balanç*. Monografia, *Temps d'Educació*, núm. 24, 2000, p. 7-234.
- Duch, Ll. *La educación y la crisis de la modernidad*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Feixa, C.; Saura, J.R.; Costa, C. (eds.) *Movimientos juveniles: de la globalización a la antiglobalización*. Barcelona: Ariel, 2002.
- Fullat, O. *Pedagogía existencialista y postmoderna*. Madrid: Síntesis, 2002.
- Heras, P.; Vilanou, C. (ed.) *Pedagogies del segle XX en femení*. Barcelona: UB/Facultat de Pedagogia, 2000.
- Meirieu, Ph. *Frankenstein educador*. Barcelona: Laertes, 1998.
- Monés, J. (coord.) *La educación en el siglo XX*. Barcelona: Praxis, 2006.
- Monés, J. (coord.) *Pedagogia, política i transformació social (1900-1917). L'educació en el context de la fundació de l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona: Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, 2008.
- Negrín, O.; Vergara, J. *Antología de textos de teorías e instituciones contemporáneas de educación*. Madrid: Editorial Centro de Estudios Ramon Areces, 2005.
- Otero, E. (ed.) *Las Misiones Pedagógicas 1931-1936*. Madrid: Sociedad Estatal de Conmemoraciones Culturales/Residencia de Estudiantes, 2006.
- Petrus, A. (coord.) *Pedagogía Social*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Popkewitz, T.S.; Franklin, B.M.; Pereyra M.A. (comp.) *Historia cultural y educación*. Barcelona: Ediciones Pomares, 2003.
- Postman, N. *Fi de l'educació*. Vic: Eumo Editorial, 1999.
- Puig, E.; Vila, J. *Cent anys de colònies de vacances a Catalunya (1893-1993): dels inicis a la guerra civil*. Barcelona: Mediterrània, 2005.
- Quintana, J.M. *Educación social. Antología de textos clásicos*. Madrid: Narcea, 1994.
- Soler, P. *L'educació en el lleure a Girona*. Girona: Universitat de Girona/Llibres del Segle, 1995.
- Watson, P. *Historia intelectual del siglo XX*. Barcelona: Crítica, 2002.
- Zweig, S. *El món d'ahir. Memòries d'un europeu*. Barcelona: Quaderns Crema, 2001.

Enllaços

- Conferència Internacional permanent d'Història de l'Educació (ISCHE): http://www.inrp.fr/she/ische/index_esp.htm
- Sociedad Española de Historia de la Educación: <http://www.sc.ehu.es/sfwsedhe/>
- UNESCO: <http://www.unesco.org>

- Pàgina web del professor Philippe Meirieu: <http://www.meirieu.com>
- Associació d'amics del Dr. Korczak (Drets de la infància): <http://www.aidh.org/korczak/>
- Oficina Internacional d'Educació: <http://www.ibe.unesco.org>

Llengua Anglesa per a Usos Acadèmics

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

En el context d'una Europa on la mobilitat va en augment, el coneixement mutu de les diverses realitats esdevé cada vegada més important. Es calcula que un 80% de la informació emmagatzemada en format electrònic és en llengua anglesa i al voltant d'un 50% de totes les publicacions científiques i acadèmiques s'escriuen en anglès. És evident que aquestes xifres són aproximades, i que, en el futur, altres llengües com ara el xinès, l'àrab i el castellà també tindran molta importància. No obstant això, és igualment obvi que qui no domini l'anglès no tindrà accés a molta informació, sobre tot a nivell europeu, on aquesta llengua serveix cada vegada més com a llengua franca. En aquesta assignatura es treballarà la capacitat d'extreure i comprendre la informació que es conté en documents orals i escrits en llengua anglesa.

Els alumnes hauran de:

- adquirir l'hàbit de consultar documents escrits i orals en llengua anglesa com a font d'informació sobre el temes relacionats amb l'educació social
- adquirir eines, tècniques i estratègies per poder accedir a informació en documents escrits i orals en llengua anglesa.
- adquirir recursos suficients per poder comprendre i interpretar textos dels àmbits científic, acadèmic i professional.
- desenvolupar la seva autonomia a l'hora de sintetitzar i resumir informació provinent dels textos orals i escrits
- saber presentar en grup i de forma oral un article acadèmic en llengua anglesa sobre temes relacionats amb l'educació social (la presentació es farà en llengua catalana)

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Adquirir habilitats per al treball en equip
- Tenir capacitat per a aprendre a aprendre
- Tenir curiositat intel·lectual
- Tenir capacitat per a treballar en un context internacional i desenvolupar habilitats comunicatives en una llengua estrangera

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari
- Conèixer les bases i els fonaments de la pràctica de l'educació social a Europa

CONTINGUTS:

1. Introducció a la lectura acadèmica
 1. L'estructura de textos escrits de tipus variat: llibre; article en periòdic científic; pàgina web; altres fonts escrites
 2. Tècniques per extreure informació general sobre el text (skimming)
 3. Tècniques per extreure informació específica d'un text (scanning)
2. Les unitats significatives bàsiques: la paraula i la frase (materials a utilitzar: pàgines web d'entitats d'arreu d'Europa que treballen en el camp de l'educació social)
 1. L'ús adequat del diccionari
 2. L'estructura de la frase la seqüència dels elements
 3. Tècniques per a deduir el sentit de paraules desconegudes
 4. Paraules/expressions que indiquen contrast, semblança, causa i efecte, etc
 5. Entrevistes curtes (audiovisual) amb persones de procedència diversa de parla anglesa
3. Les unitats significatives intermèdies: el paràgraf i la secció (materials a utilitzar: fragments d'articles que tenen relació amb d'altres assignatures del grau d'Educació Social)
 1. L'organització del paràgraf: identificació del contingut clau
 2. L'organització de la secció: introducció, desenvolupament, conclusió
 3. Paraules/expressions que indiquen exemplificació, explicació, ampliació, etc.
 4. Entrevistes llargues (audiovisual) amb persones de procedència diversa de parla anglesa
4. Les unitats significatives globals: l'article i el llibre (materials a utilitzar: articles sencers que tenen relació amb d'altres assignatures del grau d'Educació Social)
 1. L'organització del contingut: resum/introducció, seccions/capítols, conclusions
 2. L'avaluació i la contextualització del contingut
 3. Documents audiovisuals (Internet) de rellevància per a l'educació social

BIBLIOGRAFIA:

- McCarthy, M.; O'Dell, F. (2008). *Academic Vocabulary in Use*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Murphy, R. (2004). *English Grammar in Use*. Intermediate. Cambridge: Cambridge University Press.
- *Oxford pocket català per a estudiants d'anglès*. (2002). Oxford: Oxford University Press.
- Philpot, S.; Curnick, L. (2007). *New Headway. Academic Skills. Level 3*. Oxford: Oxford University Press.

Polítiques i Serveis Socials

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

L'aparició de la Llei 12/2007 d'11 d'octubre de serveis socials configura un nou sistema de serveis socials que concreta criteris d'universalitat en l'accés a serveis i prestacions i deixa enrere sistemes més assistencialistes. En definitiva, estem davant un nou marc més garantista amb drets concrets reconeguts per a tota la població.

La figura de l'educador/a social resulta clau per desenvolupar l'esperit educatiu de la Llei 12/2007 de serveis socials on es posa de manifest que les prestacions i serveis han de cercar la millora del benestar dels ciutadans generant quan sigui possible comportaments autònoms i responsables. Els serveis socials de responsabilitat pública es converteixen, doncs, en una sortida professional interessant i factible per a nous educadors i educadores socials.

L'assignatura pretén donar a conèixer l'organització funcional i territorial dels serveis socials bàsics i dels serveis socials especialitzats. Els EBASP són l'eix vertebrador dels serveis socials i la present assignatura descriurà la funció de l'educador social dins un equip multidisciplinar. També tindrem l'oportunitat de conèixer de forma breu diferents àmbits d'actuació dins els serveis socials bàsics.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Posar els fonaments del coneixement bàsic de la professió.
- Aplicar el coneixement en la pràctica.
- Justificar les decisions pròpies.
- Tenir habilitat per a comunicar-se amb col·legues i experts d'altres camps.
- Tenir capacitat per resoldre problemes..

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els diferents àmbits professionals de l'educació social.
- Conèixer les principals causes i tipus d'exclusió i desadaptació social i els diferents model d'intervenció.
- Saber reconèixer el recursos culturals de valor social.
- Ésser capaç de desenvolupar una actitud curiosa i inquieta cap a la realitat social, econòmica, cultural i política de la societat.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar diagnòstics en l'àmbit socioeducatiu.

Psicologia Social

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Adquirir coneixements bàsics sobre els models més rellevants de la Psicologia Social.
- Adquirir coneixements dels conceptes i processos psicosocials fonamentals.
- Prendre consciència de la repercussió dels processos socials i organitzatius en l'individu.
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció educativa

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Tenir capacitat d'anàlisi i de síntesi de la informació
- Posseir coneixements bàsics generals
- Tenir destresa en l'ús de la informació (habilitat per a comprendre i analitzar la informació de fonts diferents)
- Adquirir habilitats per al treball en equip
- Desenvolupar una actitud receptiva i empàtica

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Conèixer els diferents àmbits de la vida en societat des d'una perspectiva antropològica, cultural, sociològica, històrica, política i filosòfica
- Detectar els factors biològics, ecològics i ambientals que afecten als processos socioeducatius
- Adquirir coneixements sobre els conceptes i processos psicosocials fonamentals
- Ser capaç d'analitzar els factors psicosocials presents en els diferents contextos d'intervenció pedagògica
- Desenvolupar una actitud de coneixement de les persones i dels col·lectius participants dels diferents àmbits de l'educació social
- Ser capaç d'establir relacions entre la teoria i la pràctica professional

CONTINGUTS:

Introducció a la Psicologia Social

- Història de la Psicologia Social
- Mètodes de recerca de la Psicologia Social
- Principals models teòrics

La Percepció i la cognició social

- Teories de l'atribució
- Fonts d'error en l'atribució

La influència social

- La identitat social
- La persuasió i les actituds
- La conformitat
- L'obediència
- La influència de les minories
- La facilitació social
- L'escaqueig social
- El pensament grupal

Les relacions socials

- Els estereotips, els prejudicis i la discriminació
- L'agressivitat
- L'atracció interpersonal
- La conducta prosocial
- La comparació social
- La competició i la cooperació

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abric, J.; Moscovici, S. (1999). *Psicología social* (4a ed.). Barcelona: Paidós.
- Arias Orduña, A.V.; Morales, J.F. (2007). *Psicología social* (3a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Aronson, E.; Escotado, A.; Gómez, P. (2000). *El animal social*. Madrid: Alianza.
- Baron, R.A.; Byrne, D. (2005). *Psicología social* (10a ed.). Madrid: Prentice Hall.
- Myers, D.G. (2008). *Exploraciones de la psicología social* (4a ed.). Madrid: McGraw-Hill.
- Myers, D.G.; Dávila Martínez, J.F.J.; Treviño Rosales, M.E.; Pineda Ayala, L.E. (2005). *Psicología social* (4ª ed.). México: McGraw-Hill.
- Sánchez Vidal, A.; Morales, J.F. (2002). *Psicología social aplicada: Teoría, método y práctica*. Madrid: Prentice Hall.

Complementària

- Cuesta, U. (2000). *Psicología social de la comunicación*. Madrid: Cátedra.
- Cuesta, U. (2004). *Psicología social cognitiva de la publicidad*. Madrid: Fragua.
- Ibáñez Gracia, T.; Universitat Oberta de Catalunya. (1997). *Psicología social de l'ensenyament*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Morales, J.F. (2008). *Método, teoría e investigación en psicología social*. Madrid: Pearson Educación.
- Vendrell Guarro, E.; Ayer, J.C. (1999). *Dinámica de grupos i psicología dels grups*. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona.

Recursos Expressius Corporals

Crèdits: 6.00

Segon semestre

OBJECTIUS:

- Prendre consciència del propi jo.
- Enriquir el llenguatge corporal i aprendre a utilitzar-lo com a mitjà d'expressió.
- Desenvolupar habilitats dramàtiques que permetin adquirir un mitjà de relació satisfactori amb l'entorn i els altres.
- Obtenir recursos per aplicar les eines dramàtiques en la pràctica professional.
- Introduir-se i conèixer les diferents vessants del teatre social com a disciplina autònoma.
- Crear un espai integrador des d'on treballar els diferents àmbits d'estudi i de treball a partir d'una òptica artística.

COMPETÈNCIES GENÈRIQUES

- Adquirir habilitats interpersonals
- Aplicar el coneixement en la pràctica
- Generar noves idees (creativitat)
- Tenir habilitat per a treballar en un equip interdisciplinari
- Adaptar-se a situacions noves

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- Ser capaç de desenvolupar habilitats dirigides a l'autoconeixement (maduresa, equilibri emocional, autocontrol, etc.)
- Desenvolupar la capacitat de comunicar-se i expressar-se a través del cos
- Promoure processos de participació i d'acció comunitària
- Saber reconèixer els recursos culturals de valor social
- Conèixer propostes organitzatives, metodologies i recursos didàctics per a l'acció socioeducativa en l'àmbit del desenvolupament comunitari

CONTINGUTS:

1. Expressió corporal
 1. Desenvolupament de l'espontaneïtat
 2. Treball de la tècnica
2. Joc dramàtic
 1. Desenvolupament de la creativitat
 2. Tècniques d'improvisació
 3. Aproximació a les tècniques dramàtiques
3. Teatre social
 1. Creativitat i treball social

2. El joc dramàtic com a mitjà educatiu i de cohesió social
3. Aproximació a les tècniques de teatre social

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

- Abellan, J. *Boal contra Boal [manuscrit]*. Barcelona: Institut del Teatre, 2001
- Aymerich, M.; Aymerich, C. *L'expressió mitjà de desenvolupament*. Barcelona: Llar del llibre, 1980.
- Boal, A. *Juegos para actores y no actores*. Alba Editorial, 2002.
- Caride, J.A.; Vieites, M.F. *De la educación social a la animación teatral*. Gijón: Trea, 2006.
- Motos Teruel, T.; Aranda, L.G. *Práctica de expresión corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2004.
- Motos Teruel, T.; Tejedo, F. *Prácticas de dramatización*. Barcelona: Humanitas, 1987.
- Prado Márquez, B.; Martínez Andreo, C. *Expressió dramàtica: Eina d'intervenció per l'educador/a social*. Universitat de Girona: 2002.
- Ucar Martínez, X. *Animació socio-cultural i teatre: avaluació de la intervenció socio-cultural amb tècniques i elements teatrals*. Universitat Autònoma de Barcelona: 1993.
- Ucar Martínez, X. *El teatro en la animación sociocultural: técnicas de intervención*. Madrid: Diagrama, 1992.

Complementària

- Boal, A. *El arco iris del deseo*. Alba Editorial, 2004.
- Calais-Germain, B. *Anatomía para el movimiento. Tomo I*. Barcelona: La Liebre de Marzo, 2005
- Calais-Germain, B. *La respiración. Anatomía para el movimiento. Tomo IV: El gesto respiratorio*. Barcelona: La Liebre de Marzo, 2006.
- Goleman, D.; Kaufman, P.; Ray, M. *El espíritu creativo*. Barcelona: Zeta, 2009.
- Ridocci Fernández, M. *Creatividad corporal*. Ciudad Real: Ñaque, 2005.
- Castillo, C. *Improvisación. El arte de crear el momento*. Ciudad Real: Ñaque, 2007.
- Root-Bernstein, R.M. *El secreto de la creatividad*. Barcelona: Kairós, 2002.
- Castillo, F.; Sanvisens i Marfull, A. *La expresión humana pauta para una educación racional que prevé las diferencias*. Universitat de Barcelona: 1983.
- Jordà i Serra, E. [Manuscrit] *Teatre : un projecte pel taller ocupacional*. Autor: Eudald Jordà i Serra; tutor: Jordi Feu. Universitat de Girona, 2001.

Enllaços

- Forn del teatre Pa'tothom: <http://www.patothom.org>
- Associació Teatre Social i de l'Oprimid, Barcelona: <http://www.impactateatre.org>